

Nr. INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG
Vastgesteld 31 januari 2020

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft enkele vragen en opmerkingen over de brief van de minister voor Milieu en Wonen, mede namens de staatssecretaris van Financiën, d.d. 13 december 2019 inzake de afwijzing van het recht op huurtoeslag (27926-314).

Deze vragen, alsmede de daarop op gegeven antwoorden, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ziengs

De griffier van de commissie,
Roovers

Brief van de minister voor Milieu en Wonen, mede namens de staatssecretaris van Financiën, d.d. 13 december 2019 inzake afwijzing van het recht op huurtoeslag

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief over de afwijzing van het recht op huurtoeslag. De leden van de VVD-fractie hebben hierover enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie hebben vernomen dat het kabinet af wil van het toeslagensysteem, waarbij zorgtoeslag, huurtoeslag en kinderopvangtoeslag worden uitgekeerd door de Belastingdienst. Het kabinet heeft aangegeven alternatieven klaar te willen hebben voor het nieuwe kabinet dat na de komende verkiezingen in 2021 aantreedt. Deze leden vragen of er al zicht is op het proces naar de alternatieven, de alternatieven zelf en welke rol de Kamer hier in krijgt. Als er nog geen zicht is hierop dan willen zij graag weten wanneer dit er wel komt.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de werkwijze door de uitspraak van de Raad van State is aangepast. Welke wijzigingen zijn er doorgevoerd ten opzichte van de eerste versie en waarom?

De leden van de VVD-fractie vragen of huurdersverenigingen en dergelijke zijn geïnformeerd over de wijzigingen naar aanleiding van de uitspraak Raad van State.

De leden van de VVD-fractie vragen hoeveel mensen zich hebben gemeld in de afgelopen maanden naar aanleiding van de publicatie en de aanpassing op de website?

Tot slot vragen de leden van de VVD-fractie wat huurders merken van de wijzigingen en hoe huurdersverenigingen ervoor zorgen dat huurders hiervan op de hoogte zijn. Deelt de regering de mening van de leden van de VVD-fractie dat het belangrijk is dat ook voor huurders de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State duidelijk moeten zijn? Zij vragen of en hoe de regering hiervoor gaat zorgen.

De leden van de CDA-fractie verwijzen voor deze inbreng naar hun schriftelijke vragen van 17 januari over dit onderwerp en deze brief (2020Z00656). De laatste vraag luidde: “Vraag 23: Kunt u deze vragen een voor een en vóór 29 januari beantwoorden? Indien dat niet lukt, kunt u daarvan dan onmiddellijk mededeling doen en ze wel binnen drie weken beantwoorden om de Kamer in de gelegenheid te stellen het Schriftelijk Overleg op 30 januari uit te stellen?”. De leden van de CDA-fractie hebben noch een uitstelbrief, noch antwoorden gezien en verzoeken de regering om deze vragen binnen de termijn van 3 weken zorgvuldig te beantwoorden.

Voorts verzoeken de leden van de CDA-fractie de regering complete openheid van zaken te geven over hoe het beleid en de uitvoering van de huurtoeslag en met name deze regeling zijn geweest sinds de invoering van de Wet op de huurtoeslag.

Tot slot verzoeken deze leden ook een overzicht van alle rechtszaken en uitspraken over verworven rechten van de afgelopen 15 jaar (aangezien niet alle zaken gepubliceerd worden).

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de minister met betrekking tot het afwijzen van recht op huurtoeslag. Deze leden hebben nog enkele vragen die ze aan de minister wil voorleggen.

De leden van de D66-fractie lezen in de bijlage bij de brief van de minister dat ‘wanneer de lijn wordt onderbroken voor dezelfde woning, de uitzondering op de maximale huurgrens niet meer geldt’. Kan de minister nader duiden in welke gevallen er sprake is van het ‘verbreken van de lijn’? Is de veronderstelling van deze leden correct dat dit alleen opgaat bij mutatie van de woning, of zijn hier meerdere omstandigheden op van toepassing?

De leden van de D66-fractie lezen dat er op basis van de Wet op de huurtoeslag (Wht) (artikel 13, lid 2, sub a t/m c) drie uitzonderingsmogelijkheden bestaan, waardoor een uitzondering op de maximale huurgrenzen mogelijk is. Zij vragen de minister of zij voor deze drie categorieën uiteen kan zetten hoe vaak er van de betreffende uitzonderingsgrond gebruikgemaakt wordt?

De leden van de D66-fractie vragen de minister in hoeverre de regelgeving rondom het verworven recht voorziet in gevallen waarin er sprake is van een wisselend inkomen. In hoeverre klopt de veronderstelling van deze leden dat wanneer er sprake is van een wisselend inkomen, waarbij het inkomen een periode boven de inkomensgrens ligt, en een periode er onder, er bij een te hoge huurprijs door huurverhogingen er nog steeds het (verworven) recht op huurtoeslag bestaat?

Daarnaast vragen deze leden in hoeverre huishoudens met wisselende inkomens voldoende op de hoogte zijn van hun rechten en plichten hieromtrent, en wat de inspanningen van de minister zijn om deze groep hiervan op de hoogte te stellen. De leden van de D66-fractie vragen tenslotte in hoeverre het mogelijk is om meerdere malen terug te vallen op het verworven recht op huurtoeslag.

De leden van de fractie van GroenLinks hebben kennisgenomen van de brief van de regering van 13 december 2019.

Deze leden ontvangen graag een overzicht van hoeveel mensen inmiddels alsnog een aanvraag hebben ingediend om (weer) huurtoeslag te ontvangen. Ook zouden deze leden graag willen weten om hoeveel geld in deze aanvragen het precies gaat. Kan de regering toezeggen dat zij bij de geijkte momenten (voorjaarsnota en begroting en andere relevante rapportages) expliciet aandacht besteedt aan de gevolgen van deze uitspraak?

Tot slot vernemen de leden van de fractie van GroenLinks graag of de huurdersbelangenorganisaties tevreden zijn over de wijze van communiceren door de Belastingdienst richting huurders die mogelijk (opnieuw) recht hebben op huurtoeslag.

De leden van de SP-fractie hebben met verbazing kennis genomen van de Kamerbrief met bijlage over het afwijzen van het recht op huurtoeslag.

De leden van de SP-fractie vragen hoe het mogelijk is dat de Wet op de huurtoeslag 21 jaar lang, sinds 1998 verkeerd is geïnterpreteerd en is uitgevoerd. Dit kan een ongelooflijke breuk in het vertrouwen betekenen van huurders in de overheid. Zeker gezien het debacle bij de Belastingdienst inzake kinderopvangtoeslag. De leden van de SP-fractie vragen om een politieke, bestuurlijke en morele reflectie in het huidige tijdsgewricht.

De leden van de SP-fractie vragen waarom toeslagontvangers, die hun recht willen laten herleven, daar maar tot 1 september 2020 de tijd voor hebben, terwijl de wet sinds 1998 verkeerd is geïnterpreteerd door de regering. De leden van de SP-fractie vinden deze termijn in schril contrast staan met de periode waarin de foute interpretatie plaatsvond en vragen de regering om de termijn te verruimen, zodat mensen voldoende tijd krijgen om hetgeen aan te vragen waar ze recht op hebben.

Waarom kunnen besluiten die (in het verleden) onherroepelijk zijn verklaard niet worden opengebroken, vragen de leden van de SP-fractie. Daarnaast vragen deze leden of het mogelijk is om geen verjaringstermijn te hanteren in dit nieuwe debacle. Graag een toelichting op dit punt.

De leden van de SP-fractie vernamen graag waarom het na de uitspraak van de Raad van State in juli bijna drie maanden heeft geduurd om de nieuwe werkwijze in het Handboek Toeslagen te wijzigen. Ook vragen deze leden naar de nieuwe en de oude tekst in het Handboek Toeslagen.

De leden van de SP-fractie willen weten waarom (oud-) huurders er zelf achteraan moeten om hun recht te laten herleven. Waarom gaan de overheid, het ministerie dan wel de Belastingdienst zelf, niet pro-actief op zoek naar huurders die mogelijk geld zijn misgelopen terwijl zij daar wel recht op hebben of hadden. De leden van de SP-fractie vragen om een toelichting op dit punt.

De leden van de SP-fractie vragen de regering of bij deze problemen bij de Belastingdienst/Toeslagen sprake is van automatiseringsproblemen. Indien dit het geval is vragen deze leden of de eindbeoordeling van aanvragen voor toeslagen door mensen is gedaan of dat deze enkel via een automatisch proces zijn afgehandeld. De leden van de SP-fractie vragen tot slot hoe binnen Toeslagen en andere onderdelen van de Belastingdienst om wordt gegaan met deze en andere veelvoorkomende uitzonderingsgevallen.

